

دورا دور (۷۴)

نام دفتر: مطالعات سیاسی

شماره مسلسل: ۲۶۰۹۲۹۳

تاریخ انتشار: ۱۳۸۷/۸/۶

ایران از نگاه رسانه‌های خارجی

این خبرنامه صرفاً به نحوه انعکاس اخبار ایران و همچنین جریان غالب اطلاع‌رسانی در رسانه‌های خارجی می‌پردازد و به منزله تأیید نظرات مطرح شده توسط آنها نمی‌باشد.

مسائل هسته‌ای

- ایران اعلام کرد که انتظار دارد روسیه به تعهداتش در زمینه تکمیل نیروگاه بوشهر مطابق با جدول زمانی که از قبل مورد توافق قرار گرفته است عمل کند. بر طبق این جدول زمانی نخستین نیروگاه هسته‌ای ایران باید در پاییز ۲۰۰۸ شروع به کار کند (دیلی-تایمز - ۱۳۸۷/۷/۲۸).

مسائل ایران و آمریکا

- محمدباقر قالیباف شهردار تهران که از کاندیداهای احتمالی انتخابات ریاست جمهوری ایران در سال آینده است گفت که کشورش از مذاکرات با آمریکا استقبال می‌کند. همان‌طور که این گفت‌وگو مورد حمایت باراک اوباما قرار گرفته است. قالیباف که از منتقدان سرسخت احمدی‌نژاد است تأکید کرد که هرگونه گفت‌وگویی باید به نفع دو کشور بوده و بدون هرگونه اعمال فشاری باشد (خبرگزاری فرانسه - ۱۳۸۷/۷/۲۶).

جنگ روانی بر ضد ایران

- در آخرین گزارش کنگره آمریکا در مورد ایران آمده است، تهران برای افزایش نفوذ سنتی خود در افغانستان به‌ویژه در مناطقی که با این کشور هم‌مرز است، تلاش می‌کند. این گزارش می‌افزاید شواهدی وجود دارد که نشان می‌دهد که ایران حتی با جنبش‌های سنی رادیکال کار می‌کند در صورتی که آنها اهرم فشار ضد آمریکایی ایران را فراهم کنند (فرون‌تیرپست - ۱۳۸۷/۷/۲۸).
- یک تاجر ایرانی - کانادایی که ادعا می‌شود در مورد ایران برای آلمان جاسوسی می‌کرده است به جرم استفاده از شرکت‌های تجاری خود برای حمایت از برنامه موشکی ایران دستگیر شد. مأموران آلمانی وی را در شهر فرانکفورت بازداشت کردند. مجله اشپیگل گزارش داده است که این فرد ۶۱ ساله تنها از طریق اسم رمز خود شناخته شده و برای سرویس اطلاعات خارجی آلمان جاسوسی می‌کرده است. وی از یکی از شرکت‌های خود برای ارسال تجهیزات به یک شرکت ایرانی که در فهرست سیاه آلمان قرار داشته و مظنون به حمایت از برنامه موشکی ایران بوده استفاده کرده است (نشنال‌پست - ۱۳۸۷/۷/۲۶).

مسائل اقتصادی

- رئیس کل بانک مرکزی ایران گفت با توجه به سقوط قیمت نفت، ایران باید از واردات کالاهای لوکس و غیرضروری جلوگیری کند. این اعلام نظر نشانه‌ای از نگرانی ایران به‌عنوان یکی از تولیدکنندگان نفت در سازمان اوپک نسبت به پایین آمدن قیمت نفت است. برخی مقامات ایران می‌گویند جدایی ایران از اقتصاد جهانی به‌معنای ایمن‌تر بودن این کشور نسبت به سایر کشورها در برابر بحران مالی بین‌المللی است اما اظهارات رئیس کل بانک مرکزی ایران بازتابی از نگرانی فزاینده درباره یکی از پیامدهای این آشفتگی یعنی سقوط قیمت نفت است (فوربز - ۲۰۰۸/۷/۲۷).
- هم‌زمان با پیش‌بینی‌ها مبنی بر کاهش تقاضا در بازارهای نفتی به‌علت رکود اقتصاد جهانی، ایران اعلام کرد سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) باید هفته آینده در نشست اضطراری خود از میزان تولید کشورهای عضو بکاهد. محمدعلی خطیبی سفیر ایران در اوپک گفت: «پیشنهاد شفاف و روشن ایران برای نشست اضطراری اوپک آن است که باید عرضه نفت متناسب با میزان تقاضا در بازار کاهش یابد». وی با نگران‌کننده خواندن روند کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی گفت تقاضای جهانی برای نفت خام کاهش یافته است (خبرگزاری فرانسه - ۱۳۸۷/۷/۲۷).

• مقامات ایران از مشکلات اقتصادی آمریکا ابراز خوشحالی می‌کنند. آیت الله خاتمی خطیب نماز جمعه تهران به نمازگزاران گفت «کسانی که می‌خواستند ما را به بحران دچار کنند خداوند آنها را با رکود اقتصادی مجازات کرد». به نظر می‌رسد رهبران ایران از اظهار خرسندی درباره مشکلات آمریکا باکی ندارند. در هفته‌های اخیر چندین مقام ایرانی از آمریکا به سبب کشاندن جهان به رکود مالی انتقاد کرده‌اند. منوچهر متکی وزیر خارجه ایران در حاشیه کنفرانسی در قزاقستان خواستار برقراری نظام مالی بین‌المللی عادلانه شد. وی گفت «بحران‌های اقتصادی آمریکا تأثیر فوری بر اقتصاد سایر کشورها داشته است. این بحران‌ها در اثر تمایل یک اقتصاد برتر به سایر اقتصادها شکل گرفته است بنابراین باید نظام مالی عادلانه‌ای در جهان تشکیل داد». اوایل هفته جاری، علی لاریجانی رئیس مجلس ایران در حاشیه نشست‌های در ژنو در گفت‌وگو با خبرنگاران، این بحران را ناشی از اشتباهات آمریکا دانست. وی بحران جاری را به انکار مذهب در غرب نسبت داد و افزود اقتصاد آنها در حال فروپاشی است و علت آن انکار خداوند است (لس آنجلس تایمز - ۱۳۸۷/۷/۲۷).

مسائل ایران و عراق

• نیروهای انگلیسی مستقر در استان بصره در جنوب عراق تأکید کردند تصمیمی برای ایجاد پایگاه نظامی برای خود در یکی از شهرستان‌های نزدیک مرزهای جمهوری اسلامی ایران ندارند. نیروهای انگلیسی در بصره با اعلام این مطلب گفتند قصد ندارند پایگاهی نظامی برای خود در شهرستان التومه واقع در نزدیکی مرزهای ایران ایجاد کنند و نقش این نیروها فقط به حمایت و پشتیبانی از نیروهای عراقی محدود خواهد بود. شایان ذکر است به تازگی حدس و گمان‌هایی در میان محافل سیاسی و اطلاع‌رسانی بصره درباره افزایش نیروهای انگلیسی در منطقه التومه ظهور کرده که برخی از آنها به احتمال ایجاد پایگاه در این منطقه اشاره داشتند. اما ژنرال براون افزوده است که نقش نیروهای انگلیسی هم‌اکنون شامل آموزش کادر نظامی عراق است که براساس معیارهای نظامی هنوز جوان هستند و برای تحقق کامل امنیت در این کشور باید این معیارهای نظامی به شکل کامل اجرا و پیاده شوند. وی با این حال از اشاره به زمان و تاریخ خروج نیروهای انگلیسی از بصره خودداری کرد. در حال حاضر انگلیس چهار هزار نیرو در بصره دارد و این نیروها در فرودگاه بصره موضع گرفته‌اند (الحيات - ۱۳۸۷/۷/۲۷).

• نوری المالکی نخست‌وزیر عراق از فرمانده ارشد ارتش آمریکا در عراق انتقاد کرد و گفت او با گفتن اینکه ایران درصدد رشوه دادن به نمایندگان مجلس عراق برای دادن رأی مخالف به توافقنامه امنیتی میان بغداد و واشنگتن است موقعیت خود را به خطر انداخته است. مالکی در مصاحبه‌ای که در تلویزیون دولتی عراق پخش شد خطاب به گروهی از روزنامه‌نگاران کویتی که سرگرم دیدار از عراق هستند گفت: این فرمانده آمریکایی زمانی که با این لحن صحبت کرد موقعیت خود را به خطر انداخت و به شکل اسفباری موجب پیچیده‌تر شدن روابط شده است. انتقاد شگفت آور و شدیدالحن نوری المالکی از ژنرال ری اودیرونو تأکیدی بر مهم بودن رابطه میان سیاستمداران عراقی و ایران است (آسوشیتدپرس - ۱۳۸۷/۷/۲۷).

مسائل کشورهای اسلامی

• هیئت امنای اتحادیه جهانی علمای مسلمان درباره تبلیغ تشیع در بین سنی‌ها هشدار داده است. هیئت امنای این اتحادیه در بیانیه خود همچنین از ایران خواسته است تا به مسئولیت‌های خود برای جلوگیری از فتنه مذهبی عمل کند و خبرگزاری مهر را به علت مقاله‌اش علیه یوسف القرضاوی رئیس این اتحادیه مجازات کند. این بیانیه بر مخالفت با تبلیغ هر یک از مذاهب تشیع و تسنن در کشورهایی که همه سنی یا شیعه‌نشین هستند تأکید می‌کند. اتحادیه جهانی علمای مسلمان هنوز گرفتار بحرانی است که در پی اظهارات متقابل بین علمای سنی و شیعه به وجود آمد. یوسف القرضاوی درباره تبلیغ تشیع در بعضی کشورهای عربی مانند مصر هشدار داده بود (الجزیره - ۱۳۸۷/۷/۲۶).

مسائل داخلی

• سازمان‌های حامی حقوق بشر در جهان به خاطر آنکه ایران به اعدام‌های محکومان کم سن و سال پایان داده است، از تهران تمجید کردند. با این تصمیم تقریباً یکصدوسی جوان از مجازات‌هایی می‌یابند. یکی از مقامات قوه قضائیه ایران در این باره گفت این قوه به قضات دستور داده است از صدور حکم اعدام برای محکومان کم سن و سال خودداری کنند و به جای آن زندان ابد را برای این خاطیان در نظر بگیرند که در آن امکان عفو یا تخفیف مجازات هم وجود خواهد داشت (ایندیپندنت - ۱۳۸۷/۷/۲۷).